

บทที่ 5

สรุป

สหภาพพม่า นั้น หลังจากปี ค.ศ. 1962 ได้เข้าสู่การปกครองและระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม และมีการปิดประเทศไม่ยอมรับการลงทุนจากต่างประเทศ ในช่วงเวลา ค.ศ. 1962 - 1988 นั้น จึงเป็นช่วงที่เศรษฐกิจของพม่าตกต่ำถึงกับต้องประสบกับปัญหาการขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคหลายครั้ง จนกลายเป็นประเทศที่ด้อยพัฒนาที่สุด(เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์, 2536:90) ตามคำประกาศขององค์การสหประชาชาติ รัฐบาลพม่าได้พยายามหาทางแก้ไขหลายวิธีโดยใช้เงินทุนและวิธีการของพม่าเอง อย่างไรก็ตาม ช่วงเวลานั้น พม่ายังคงยอมรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ แต่ความช่วยเหลือนั้นก็ยังไม่เพียงพอที่จะยกระดับเศรษฐกิจของพม่าได้ปัญหาต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจได้รุนแรงจนถึงขั้นก่อให้เกิดความรุนแรงทางการเมืองเมื่อประชาชนเกิดความยากแค้น และรวมตัวกันเรียกร้องการครองแบบประชาธิปไตย ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1988. ความรุนแรงครั้งนี้ได้รับการแก้ไขโดยคณะทหารที่เข้าปราบปรามผู้ประท้วงอย่างรุนแรงจนมีผู้เสียชีวิตนับพันคนคณะทหารได้เข้าปกครองบริหารประเทศในนามของสถาบันฟื้นฟูกฎหมายและระเบียบแห่งรัฐ และได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็นประเทศเป็นสหภาพเมียนมาร์ (Union of Myanmar)

สล็อกได้มีแนวทางใหม่ในการบริหารประเทศ โดยมีการเปิดเสรีมากขึ้นทางเศรษฐกิจ โดยให้เอกชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น รวมทั้งการเปิดประเทศยอมรับการลงทุนจากต่างประเทศเป็นครั้งแรก หลังจากปิดประเทศเป็นระยะเวลาอันยาวนาน สาเหตุที่สล็อกเปิดประเทศนั้น เนื่องจากเห็นว่าเงินทุนภายในประเทศไม่เพียงพอและไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์ทางเศรษฐกิจได้ ดังนั้น จึงต้องแสวงหาเงินทุนเพิ่มเติม สิ่งที่เมียนมาร์ต้องการ คือ เงินตราต่างประเทศที่นักลงทุนนำเข้ามา รวมทั้งเทคโนโลยี วิทยาการจัดการต่าง ๆ การจ้างงานเพื่อแรงงานชาวเมียนมาร์ และการเพิ่มรายได้ประชาชาติ และเศรษฐกิจของประเทศจะดีขึ้นตามลำดับการที่จะได้สิ่งเหล่านี้ทำได้โดยการยอมรับการลงทุนจากต่างประเทศ (Meier, 1968:138-142)

การเปิดประเทศของเมียนมาร์นั้นแสดงเป็นรูปธรรมโดยการออกกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ และกฎหมายการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยการออกกฎหมายการลงทุนต่างประเทศนั้น มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศในกิจการต่าง ๆ ได้แก่ กิจการที่สนับสนุนและขยายการส่งออก กิจการการลงทุนขนาดใหญ่ในการทำป่าไม้และเหมืองแร่ กิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กิจการที่สนับสนุนและช่วยการผลิตและการบริการด้วยทุนขนาดใหญ่ กิจการที่จ้างงานจำนวนมาก กิจการที่พัฒนางานซึ่งประหยัดพลังงาน กิจการที่พัฒนาภาค(ธนาคารกสิกรไทย, ฝ่ายวิชาการ, 2532:25) โดยต่างชาติจะลงทุนทั้งหมดร้อยละ 100 หรือการร่วมทุนกับรัฐบาลเมียนมาร์ หรือเอกชนเมียนมาร์ โดยเงินทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ในปี ค.ศ. 1989 เพียง 1 ปีหลังจากที่เมียนมาร์เปิดประเทศต้อนรับการลงทุน มีการลงนามสัญญาต่าง ๆ ถึง 270 สัญญา และได้เริ่มโครงการในปีนั้นถึง 178 โครงการ (ทรายแก้ว ชุรทรัพย์, 2534:188)

จากการออกกฎหมายที่ชัดเจนนี้ แสดงออกถึงความตั้งใจของรัฐบาลเมียนมาร์ที่ต้อนรับการลงทุนนักลงทุนไทยนั้นรู้สึกมั่นคงจากหลักการของกฎหมายที่ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรถึงความเสมอภาค และการค้ำประกันว่าจะไม่ยึดกิจการเป็นของรัฐ นอกจากนี้ นักลงทุนสามารถโอนผลประกอบการ และผลกำไรออกนอกประเทศได้ นักลงทุนจึงเกิดความไว้วางใจที่จะลงทุน โดยลดอัตราเสี่ยงของการสูญเสียกิจการไปได้ และนักลงทุนจะสามารถได้รับผลประกอบการได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ การที่กฎหมายได้ให้สิทธิพิเศษทางด้านภาษีอากรแก่ธุรกิจโดยยอมเสียผลประโยชน์ที่รัฐจะได้รับเพื่อจูงใจนักลงทุน การงดเว้นภาษีนี้นี้ทำให้ธุรกิจได้ผลกำไรในระยะยาว และเป็นการลดต้นทุนการผลิตด้วย ประกอบกับการจ้างงานชาวเมียนมาร์ที่ค่าแรงยังราคาถูก จึงเป็นแรงจูงใจต่อนักลงทุนไทยให้ลงทุนในเมียนมาร์ (อภิพรธ วงษ์เพ็ญศรี, 2540)

กิจการหนึ่งที่เมียนมาร์ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ คือ กิจการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการโรงแรม เนื่องจาก ประเทศจะสามารถดูดซับเงินทุนจากต่างประเทศได้ง่าย และรวดเร็วและมีการจ้างงานจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังช่วยยกระดับทรัพยากรบุคคลของประเทศเมียนมาร์ได้ การลงทุนในธุรกิจโรงแรมของบริษัทต่างชาตินั้น จะได้เปรียบกิจการโรงแรมของชาวเมียนมาร์ เนื่องจาก การที่นักท่องเที่ยวจะเลือกพักโรงแรมใดนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่เคยสัมผัสมาจากประเทศอื่น ชื่อเสียง และเครื่องหมายการค้า จึงจะเป็นตัวชักจูงให้นักท่องเที่ยวสนใจบริการของโรงแรมของชาวต่างชาติมากกว่าโรงแรมของชาวพื้นเมือง ประกอบกับโรงแรมของชาวเมียนมาร์เอง มีจำนวนจำกัดและระดับยังต่ำกว่ามาตรฐาน ทำให้การลงทุนในธุรกิจ

โรงแรมในเมียนมาร์มีความน่าสนใจโดยทางเมียนมาร์ได้ออกกฎหมายการโรงแรมและการท่องเที่ยว ออกมารองรับการลงทุนทางด้านนี้ (ESCAP, 1991:179)

การออกกฎหมายการโรงแรมและท่องเที่ยวเมียนมาร์เช่นนี้ เป็นการแสดงออกถึงความตั้งใจจริงที่จะให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและกิจการโรงแรม กฎหมายนี้จะทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเจริญเติบโต มีนักท่องเที่ยวจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นักลงทุนมั่นใจได้ว่า ถ้าลงทุนทางกิจการโรงแรมนี้รัฐบาลจะให้การสนับสนุนอย่างดี และกิจการได้รับผลตอบแทนที่คุ้มทุน (อภิพรธ วงษ์เพ็ญศรี, 2540)

นอกจากรูปธรรมการออกกฎหมายแล้ว ทางฝ่ายทหารเมียนมาร์ยังได้มีการชักจูงและแนะนำให้นักธุรกิจชาวไทยเข้าดำเนินกิจการโรงแรมเมียนมาร์ โดยได้เสนอที่ดินที่มีวิวทัศนสวยงามแก่นักลงทุน เนื่องจากเห็นว่า นักลงทุนไทยมีความสามารถที่จะดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการชักจูงเช่นนี้ นักลงทุนไทยจึงสนใจดำเนินธุรกิจโรงแรม และนอกจากนี้ทางการเมียนมาร์ยังก่อตั้งคณะกรรมการการลงทุนจากต่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน นักลงทุนจึงมีความมั่นใจในสถาบันของเมียนมาร์ และคณะกรรมการนี้ยังอำนวยความสะดวกและสิทธิประโยชน์ต่างๆแก่นักลงทุนตามกฎหมาย โดยได้ให้สัญญาดำเนินธุรกิจโรงแรมเป็นระยะเวลาถึง 30 ปี ซึ่งเป็นเวลาที่นักธุรกิจคาดว่าจะได้กำไรที่เหมาะสม ดังนั้นจากการเปิดประเทศและสนับสนุนการลงทุนของทางฝ่ายเมียนมาร์จึงเป็นแรงจูงใจแก่นักลงทุนไทยให้ลงทุนทางด้านกิจการโรงแรมในเมียนมาร์ (อภิพรธ วงษ์เพ็ญศรี, 2540; โรเบิร์ต เทียน เป, 2540)

สำหรับประเทศเมียนมาร์เอง เป็นประเทศที่มีศักยภาพที่จะดึงดูดนักลงทุนไทยให้ลงทุนด้านโรงแรม เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมียนมาร์มีแนวโน้มที่จะเติบโต และมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดผลกำไรในระยะยาวแก่ผู้ลงทุน ที่กิจการโรงแรมของไทยนั้น คาดว่าจะได้รับผลประกอบการคุ้มทุนในระยะเวลา 7 - 8 ปี ศักยภาพของเมียนมาร์ในการเติบโตทางอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้วยเหตุว่า เมียนมาร์มีความดึงดูดทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมที่สืบต่อมาเป็นระยะเวลายาวนาน นอกจากนี้ เมียนมาร์ยังมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระเบียบแบบแผนต่าง ๆ เพื่อจะได้อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว อันจะทำให้ธุรกิจโรงแรมได้รับผลประโยชน์ตามไปด้วย (อภิพรธ วงษ์เพ็ญศรี, 2540)

เพื่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ และนักท่องเที่ยว ทางการเมียนมาร์ได้ปรับโครงสร้างทางการเงิน และมีการนำใบแลกเปลี่ยนเงินต่างประเทศ (Foreign Exchange Certificate : FECS) มาใช้เพื่อลดปัญหาทางการสับสนของค่าเงินจ๊าด การทำเช่นนี้ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกที่จะใช้จ่ายในประเทศเมียนมาร์เป็นการอำนวยความสะดวกทางฝ่ายเมียนมาร์เอง และนักท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรมจะได้รับประโยชน์จากการที่นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มจะเข้าประเทศมากขึ้น (โรเบิร์ต เทียน เป, 2540)

รัฐบาลเมียนมาร์ได้ประกาศให้ปีค.ศ.1996 เป็นปีการท่องเที่ยวเมียนมาร์ และประกาศแผนการหลักการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและมีเป้าหมายที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าประเทศเป็นจำนวนถึง 500,000 คน ถึงแม้จะเป็นตัวเลขที่มากจนดูเหมือนจะเป็นการคาดการณ์ที่เกินจริง อย่างไรก็ตาม ทั้งสองประการนี้ก็เป็นการเพิ่มศักยภาพของเมียนมาร์ประกอบทั้งการที่เมียนมาร์อยู่ร่วมในโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจและหกเหลี่ยมเศรษฐกิจซึ่งทั้งสองโครงการจะเป็นการเชื่อมโยงประเทศในภูมิภาคเข้าด้วยกัน ทั้งทางด้านการลงทุน การท่องเที่ยว การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การที่เมียนมาร์อยู่ในโครงการนี้จึงเห็นได้ว่า ในอนาคตอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมียนมาร์ จะต้องเติบโตขึ้นจากการคมนาคมขนส่งที่สะดวกมากขึ้น (อภิพรรณ วงษ์เพ็ญศรี, 2540)

จากศักยภาพทางการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมียนมาร์นี้ทำให้นักลงทุนไทยคาดการณ์ว่า ธุรกิจโรงแรมในเมียนมาร์จะแจ่มใส จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าประเทศจำนวนมาก และจะทำให้อัตราการเข้าพักของโรงแรมแน่นเป็นเงาตามตัวจึงทำให้ธุรกิจโรงแรมทำกำไรได้ดี

อย่างไรก็ตาม มีผู้กล่าวว่า การที่จะทำการลงทุนในประเทศใดนั้น การดูแลแรงจูงใจเพียงประการเดียวยังไม่เพียงพอ แต่ต้องดูถึงสภาพแวดล้อมของการลงทุนด้วย ในขณะที่เมียนมาร์เปิดประเทศรับการลงทุนและมีแรงจูงใจให้นักลงทุนหลายประการ แต่นักลงทุนจำนวนหนึ่งยังเห็นว่าเมียนมาร์คงมีปัญหา การลงทุนจึงมีอัตราเสี่ยงจากทั้งเหตุการณ์ทางการเมือง การต่อสู้ของชนกลุ่มน้อย พบปัญหาสิทธิมนุษยชน แต่ในสายตาของนักลงทุนด้านการโรงแรมไทยที่ได้ตัดสินใจดำเนินธุรกิจในเมียนมาร์นั้นกลับเห็นว่า เหตุการณ์ต่าง ๆ ของเมียนมาร์เป็นสถานการณ์ภายในประเทศ ซึ่งทางการเมียนมาร์จะสามารถแก้ไขได้ และจะคลี่คลายไปในทางที่ดี โดยเมียนมาร์มีลักษณะเช่นเดียวกับประเทศไทยในอดีต ที่ต้องมีการต่อสู้ทางการเมืองบ้าง อันเป็น

ขั้นตอนของการพัฒนาภาค เมียนมาร์จะสามารถพัฒนาไปในทางที่ดีได้ การลงทุนในช่วงเวลา ค.ศ. 1985 - 1995 นี้ จึงไม่มีอุปสรรคใด ๆ และการที่ธุรกิจสามารถเข้ายึดหัวหาดการทำ กิจการโรงแรมไว้ตั้งแต่เวลานี้ เมื่อถึงเวลาที่เหตุการณ์ในเมียนมาร์สงบและการท่องเที่ยวรุ่งโรจน์ เมื่อนั้นธุรกิจที่ได้ปูทางไว้แล้ว จะได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่ ถ้าหากจะรอเวลาให้เหตุการณ์ สงบเรียบร้อยก่อน ก็จะเป็นการสายเกินไป (อภิพรธ วงษ์เพ็ญศรี, 2540; คณิน ภูวะเสถียร, 2540)

นอกจากแรงจูงใจทางฝ่ายเมียนมาร์แล้ว ปัจจัยทางฝ่ายไทยก็เป็นตัวกำหนดให้เกิดการ ลงทุนในเมียนมาร์ เช่นเดียวกัน คือ ศักยภาพของนักลงทุนซึ่งวัดได้จากการที่นักธุรกิจไทยมีเงิน ลงทุนจำนวนมาก ประกอบทั้งการที่นักธุรกิจไทยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับฝ่ายทหารเมียนมาร์ ทำให้เกิดความสะดวกในการติดต่อดำเนินธุรกิจอีกทั้งบางโรงแรมของไทยได้เข้าเครือข่าย (Chain) กับธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรมที่มีชื่อเสียง และมีประสิทธิภาพทำให้มีศักยภาพในการบริหารงาน ที่สูง แต่บางแห่งถึงแม้ว่าจะไม่ได้เข้าเครือข่าย แต่ก็มีผู้บริหารมืออาชีพทำให้สามารถดำเนินกิจการ ทางด้านโรงแรมได้ดี นอกจากนี้ นักลงทุนไทยยังมีศักยภาพในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก แก่แขกที่เข้าพักในโรงแรม จึงสามารถดึงดูดแขกได้มากกว่าธุรกิจพื้นเมือง จากศักยภาพ ของนักลงทุนไทยนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้นักธุรกิจดำเนินกิจการโรงแรมในเมียนมาร์ (อภิพรธ วงษ์เพ็ญศรี, 2540; พัทธนิยา พุฒมี, 2540; สุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์, 2540)

การลงทุนของไทยในเมียนมาร์นี้ ไม่มีการสนับสนุนโดยตรงจากรัฐบาลไทย จะมีเพียง ผลประโยชน์ทางอ้อมจากการที่รัฐบาลไทยดำเนินนโยบายเป็นมิตรกับประเทศเมียนมาร์ซึ่งส่งผล ให้มีสินค้าไทยเข้าไปขายในเมียนมาร์จำนวนมาก เป็นการลดต้นทุนการผลิตของกิจการโรงแรม ไทยได้ และรัฐบาลเมียนมาร์เห็นนักธุรกิจไทยเป็นมิตร การติดต่อทางธุรกิจจึงสะดวกราบรื่น และลดอุปสรรคต่าง ๆ ลง และที่สำคัญนักธุรกิจไทยยังปลอดภัยจากแรงกดดันจากรัฐบาลไทยจึง สามารถดำเนินการลงทุนได้เต็มความสามารถ (อภิพรธ วงษ์เพ็ญศรี, 2540)

จากการเปิดประเทศ และการสนับสนุนการลงทุนของเมียนมาร์ ศักยภาพของ เมียนมาร์ และศักยภาพของนักลงทุนไทยดังที่กล่าวมาแล้ว ทำให้นักธุรกิจชาวไทยทำการลงทุน ทางด้านโรงแรมในเมียนมาร์ จำนวนถึง 6 บริษัท ได้แก่ บริษัทแอลพีโฮลดิ้ง อันเป็นบริษัท ในเครือของลีทาวน เลทเธอร์แวร์ส บริษัทอันคัมมันคลับ โรงแรมเซ็นทรัล โรงแรมโบหยก

บริษัทวิทวัสอินเตอร์เนชั่นแนล และทีคอนไทย การดำเนินธุรกิจโรงแรมนี้อยู่ในรูปของการสร้าง ดำเนินการ และโอนเป็นของรัฐบาลเมียนมาร์ โดยมีระยะเวลาของสัญญาถึง 30 ปี

การที่ไทยลงทุนทางด้านโรงแรมในเมียนมาร์นี้นักลงทุนได้นำทุนเทคโนโลยีวิทยาการจัดการ การบริหาร เข้าสู่ประเทศเมียนมาร์รวมทั้งการก่อให้เกิดการจ้างงานแก่แรงงานชาวเมียนมาร์จำนวนมาก ก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้ประชาชาติของประเทศ จึงเป็นการสนองต่อความต้องการของเมียนมาร์ ที่ต้องการสิ่งเหล่านี้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การที่ไทยลงทุนนี้ นอกจากจะตอบสนองต่อทางฝ่ายเมียนมาร์แล้ว นักธุรกิจไทยจะได้ประโยชน์จากเมียนมาร์ในรูปของผลการประกอบการและกำไร ที่สามารถนำกลับมายังประเทศไทยได้ ดังนั้น การลงทุนนี้จึงเป็นการติดต่อสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในรูปแบบของการพึ่งพาอาศัยกันที่เอื้ออำนวยประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย (โดยมิได้กล่าวถึงความเท่าเทียมกัน หรือความได้เปรียบ - เสียเปรียบจากความสัมพันธ์)

สืบเนื่องจากสภาพปัญหาที่กล่าวถึงบทบาทของรัฐและตัวแสดงข้ามชาตินั้น จากการศึกษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของไทยกับสหภาพเมียนมาร์ โดยศึกษากรณีการลงทุนของธุรกิจโรงแรมไทยในเมียนมาร์ (ค.ศ. 1989 - 1995) นั้นผู้ศึกษาพบว่า ทางด้านประเทศไทย ตัวแสดงที่มีอิทธิพลหนึ่งได้มีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ ตัวแสดงนั้นได้แก่ บริษัทของไทยที่มีศักยภาพในการลงทุนต่างประเทศ โดยการทำกิจกรรมการลงทุนทางด้านโรงแรมในประเทศเมียนมาร์ อย่างไรก็ตามตัวแสดงนี้ได้มีบทบาทคู่ไปกับรัฐไทยและรัฐเมียนมาร์ แต่มิได้เป็นคู่แข่งของรัฐบาลแต่อย่างใดและบริษัทไทยมิได้มีบทบาทเหนือกว่ารัฐ

สาเหตุนี้เนื่องจากผู้ศึกษาพบว่าถึงแม้รัฐบาลไทยจะมีได้ให้การสนับสนุนโดยตรงแก่นักธุรกิจไทยให้เข้าไปลงทุนในเมียนมาร์ แต่บทบาทของรัฐไทยโดยการดำเนินนโยบายของรัฐบาลได้มีส่วนช่วยเหลือทางอ้อมแก่การดำเนินธุรกิจของนักธุรกิจไทย กล่าวคือ การที่รัฐไทยมีนโยบายต่างประเทศเป็นมิตรกับเมียนมาร์ ได้ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจของนักธุรกิจไทยเป็นไปอย่างราบรื่นและสร้างความรู้สึกเป็นมิตรแก่ฝ่ายเมียนมาร์ (ควบคู่ไปกับการที่นักธุรกิจไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายทหารเมียนมาร์เป็นการส่วนตัว) และจากการที่นักธุรกิจไทยปราศจากแรงกดดันจากรัฐบาลไทยมิผลให้นักธุรกิจสามารถดำเนินธุรกิจได้ในเมียนมาร์ได้ตามความสามารถอย่างเต็มที่ การดำเนินนโยบายของนักธุรกิจไทยยังอยู่ภายใต้ขอบเขตของนโยบายของรัฐ ดังนั้น บทบาทของบริษัทไทยจึงมิได้อยู่เหนือรัฐ

เมื่อศึกษาบทบาทของรัฐของประเทศเจ้าบ้าน คือเมียนมาร์ผู้ศึกษาพบว่ารัฐเจ้าบ้านมีความสำคัญ และมีบทบาทอย่างมากต่อการลงทุนจากต่างประเทศโดยรัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายทุกประการซึ่งสังเกตได้จากกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกฎระเบียบต่างๆ ในการดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศ เมื่อพิจารณาจากการศึกษาของเคนนิชิ โอมาเอะ (Kenichi Ohmae) (1995) ที่กล่าวไว้ในสภาพปัญหาโดยกล่าวถึงการเคลื่อนไหวของเงินทุนผ่านพรมแดน ในกรณีของไทยและเมียนมาร์นั้นเงินทุนเป็นของเอกชนตามคำกล่าว แต่อย่างไรก็ตามรัฐของประเทศเจ้าบ้านได้มีบทบาทสำคัญมากในการกำหนดจำนวนเงิน และการไหลเข้าของเงินทุนนี้เป็นการเข้าสู่มือของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวซึ่งแสดงให้เห็นว่าในกรณีของเมียนมาร์รัฐยังคงมีความสำคัญและ บทบาทมิได้ลดลงแต่อย่างใด

ในกรณีของตัวแปรที่สองของเคนนิชิ โอมาเอะ คืออุตสาหกรรมนั้นที่กล่าวว่ายุทธศาสตร์ของบริษัทสมัยใหม่มิได้ถูกกำหนดและวางเงื่อนไขจากเหตุผลของรัฐ แต่เป็นไปตามความต้องการและจำเป็นในการเข้าสู่ตลาดที่มีความดึงดูดและการสนับสนุนจากรัฐบาลและการควั่นภาษีมิใช่สิ่งที่เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจเข้าลงทุนในต่างประเทศนั้น ไข่มุ่ไม่ได้กับกรณีของการลงทุนไทยในเมียนมาร์เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าในกรณีของไทยการที่นักลงทุนของไทยเข้าลงทุนในเมียนมาร์เนื่องจากบทบาทของรัฐบาลเมียนมาร์ที่เปิดโอกาสให้มีการลงทุนโดยการเปิดประเทศและการออกกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนั้นถ้าขาดบทบาทของรัฐในการต้อนรับการลงทุนแล้ว นักลงทุนไทยไม่สามารถเข้าลงทุนยังเมียนมาร์ได้และการที่นักลงทุนไทยเข้าลงทุนในเมียนมาร์เนื่องจากเห็นถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากนโยบายของรัฐบาลเมียนมาร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการควั่นภาษีในระยะเวลา 3 ปีตามกฎหมายและศักยภาพของเมียนมาร์ที่ดึงดูดการลงทุนของไทยนั้นเกิดจากบทบาทของรัฐบาลเมียนมาร์โดยตรงไม่ว่าจะเป็นการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การออกกฎระเบียบต่างๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมียนมาร์และกิจการโรงแรม และการประกาศแผนการหลักการท่องเที่ยวรวมถึงการประกาศปีการท่องเที่ยวเมียนมาร์ซึ่งเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุนให้เข้าสู่ประเทศ ดังนั้นในกรณีเช่นนี้จึงไม่สามารถปฏิเสธบทบาทของรัฐไปได้

จากการศึกษาการลงทุนของธุรกิจโรงแรมไทยในเมียนมาร์จึงพบว่าประเทศไทยและเมียนมาร์ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา บทบาทของรัฐยังคงมีความสำคัญในการก่อให้เกิดการลงทุนของนักธุรกิจระหว่างประเทศ ถึงแม้รัฐของผู้ลงทุนจะมีได้มีบทบาทในการสนับสนุนโดยตรงแต่ก็ยังมีผลทางอ้อมและโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของรัฐเจ้าบ้านยังมีบทบาทสูงมาก ในการดึงดูดให้

เกิดการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงไม่สามารถละเอียดบาทบาทของรัฐ และรัฐมิได้หมด
ความสำคัญลงแต่อย่างใด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย